תוספתא · דפוס וילנא · סדר טהרות

תוספתא זבים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תוספתא זבים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תוספתא-זבים/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
פרק ב 5
פרק ג 6
פרק ד 7
פרק ה 8

פרק א

א הרואה ראיה אחת של זוב ב"ש אומרים כשומרת יום כנגד יום וב"ה אומרים כבעל קרי אלו ואלו מודים שטובל ואוכל את פסחו לערב אמרו ב"ה לב"ש אי אתם מודים שהוא טובל ואוכל את פסחו לערב אמרו להן ב"ש אי אתם מודים שאם יראה למחר שהוא טמא הרי הוא כשומרת יום כנגד יום שאם תראה למחר שהיא טמאה. המסיט את הראייה ב"ש אומרים תלוי ב"ה אומרים טהור משכבו ומושבו ב"ש אומרים תלוי ובה"א טהור. ראה שתי ראיות המסיט את שתיהן טמא כדברי ב"ש וב"ה אומרים המסיט את הראשונה טהור ואת השניה טמא. משכבות ומושבות שבין ראשונה לשניה ב"ש מטמאין וב"ה מטהרין ראה אחת מרובה כשתים המסיט את כולה טמא דברי ב"ש וב"ה אומרים אין טמא אלא המסיט טפה אחרונה בלבד. אמר ר"ע לא נחלקו ב"ש וב"ה על הרואה שתים או אחת מרובה כשתים ובשני הפסיק ובשלישי ראה אחת שאין זה זב גמור על מה נחלקו על שראה אחת בראשון ובשני הפסיק ובשלישי ראה שתים ב"ש אומרים זב גמור ובה"א מטמא משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן.

ב כשהיה ר"ע מסדר הלכות לתלמידים אמר כל מי ששמע טעם על חבירו יבא ויאמר אמר לפניו ר"ש משום ר"א בר יהודה איש ברתותא לא נחלקו ב"ש וב"ה על שראה אחת בראשון ובשני הפסיק ובשלישי ראה שתים שאין זה זב גמור על מה נחלקו על הרואה שתים או אחת מרובה כשתים ובשני הפסיק ובשלישי ראה אחת אמר לו [לא] כל הקופץ משתבח אלא הנותן את הטעם. אמר לפניו ר"ש כך אמרו ב"ה לב"ש מה לי כשראה שתים בתחלה ואחת בסוף אמרו להן כשראה אחת בתחלה ושתים בסוף ביטל יום הטהור את הראייה ויש בידו שתי ראיות כשראה שתים בתחלה ואחת בסוף הואיל ונזקק לספירת שבעה בטל הראייה את יום הטהור ויש בידו ג' ראיות חזר ר"ע להיות שונה כדברי ר"ש. ר"א בר' ינאי אומר משום ר"א חסמא לפני רבי לא נחלקו ב"ש וב"ה על שראה אחת בראשון ואחת בשני ובג' הפסיק וברביעי ראה אחת ועל שראה אחת בראשונה ובשני הפסיק ובשלישי וברביעי ראה שתים שאין זה זב גמור על מה נחלקו על הרואה שתים או אחת מרובה כשתים ובשני הפסיק ובשלישי וברביעי ראה אחת אמר תלמיד אחד מתלמידי ר' ישמעאל לפני ר"ע משום ר' ישמעאל לא נחלקו ב"ש וב"ה על הרואה קרי בשני שהוא סותר את שלפניו ועל הרואה ברביעי שאין סותר אלא יומו על מה נחלקו על הרואה בשלישי.

ג כל קרי מטמא בכהנים סותר בזב. זב מותר בתשמיש המטה בימי גמרו ולא סותר אלא יומו כיצד ראה לאור שמיני מונה בתחלה ומביא קרבן אחד ראה יום שמיני מונה בתחלה ומביא שתי קרבנות.

ד כמה הוא כדי טבילה וסיפוג כדי שיראה ויטבול ויעלה ויסתפג. וכמה שיעורה של ראייה מרובה כמגדיון לשלה שהן כדי שתי טבילות ושתי ספוגין ר"ש אומר כדי הקפת הבית מבפנים. משלו משל למה הדבר דומה לחבל של מאה אמה כיצד ראה בתחלת מאה ובסוף חמשים ובסוף מאה או בתחלת מאה ובסוף מאה אין זה זב גמור היה מפסיק ורואה כל שכן הוא טומאתו זה הכלל כל זמן שהיא מרובה כ"ש הוא טומאתו. כיצד ראה שלש ראיות אם אין בין ראשונה לשלישית כדי טבילה וסיפוג אין בידו אלא אחת ראה אחת מרובה כשתים אם יש מתחלתה ועד סופה כדי טבילה וסיפוג יש בידו שתי ראיות ואם לאו אין בידו אלא אחת ור' יוסי אומר אין בידו אלא אחת. ומודה ר' יוסי שאם ראה אחת בין השמשות אע"פ שאין בה כדי טבילה וספוג יש בידו שתי ראיות מפני ששני ימים חולקים אותה וכן היה ר' יוסי אומר ראה אחת בין השמשות ספק לטומאה ופטור מן הקרבן שתים בין השמשות ספק לטומאה <וספק> ולקרבן אחת ודאי ושתים בין השמשות <ושתים> ושתים ודאי ודאי לטומאה וספק לקרבן שתים ואחת בין השמשות או שתים בין השמשות ואחת ודאי [ודאי] לטומאה ודאי לקרבן.

פרק ב

א העובדי כוכבים והגר תושב אינן מטמאין בזיבה ואע"פ שאינן מטמאין בזיבה טמאין כזבין לכל דבריהם. ושורפין עליהן את התרומה ואין חייבין עליהן על טומאת מקדש וקדשיו. טומטום ואנדרוגינוס שראו בין לובן בין אודם אין שורפין עליהן את התרומה ואין חייבין עליהן על טומאת מקדש וקדשיו ראו לובן או אודם כאחד שורפין עליהן את התרומה ואין חייבין עליהן על טומאת מקדש וקדשיו. הנוגע בלובן ואודם ונכנס למקדש פטור. הוא עצמו שנגע בלובן ואודם ונכנס למקדש פטור. היה מונה ללובן וראה אודם לאודם וראה לובן הרי זה אינו סותר.

ב ומה בין זוב לשכבת זרע זוב בא מבשר המת. שכבת זרע מבשר החי. זוב דוהה כלובן ביצה המוזרת ושכבת זרע קשורה כלובן ביצה שאינה מוזרת ש"ז אדומה והאשה תולה בה.

ג זב תולין אותו במאכל ובכל מאכל ר"א בן פינחס אומר בשם ר' יהודה בן בתירא החלב והגבינין ובשר שמן ויין ישן וגריסין של פול וביצים ומורייס מרגילין לדבר זיבה. תינוק

תולין לו בחמשה דברים במאכל ובמשתה במשא ובקפיצה בחולי שלו ושל אמו ר"ש בן יהודה אומר משום ר"ש כשם שתולין שכבת זרע מעת לעת כך למראה ולהרהור מעת לעת. אבל למאכל ולמשתה למשא ולקפיצה תולין לו כ"ז שהוא מצטער.

ד עובד כוכבים שראה קרי ונתגייר מיד מטמא בזיבה בד"א בזמן שנתגייר מהול אבל מל ואח"כ ראה תולין לו כ"ז שהוא מצטער בין עובד כוכבים ובין ישראל.

ה המוצא מת מושכב לרחבה של דרך לנזיר ולעושה פסח טהור ולתרומה טמא בד"א שאין שם מקום לעבור אבל יש שם מקום לעבור אף לתרומה טהור בד"א במהלך ברגליו אבל בטעון וברכוב טמא שמהלך ברגליו אפשר לו שלא ליגע ושלא יאהיל ושלא יסיט וא"א לו שלא ליגע ושלא להאהיל ושלא יסיט טמא ובמרפק טהור. בד"א בטומאת התהום אבל בטומאה ידוע טמא. אי זו היא טומאת התהום שלא הכיר בה אחד בסוף העולם אבל הכיר בה אחד בסוף העולם אין זה טומאת התהום. מצאו טמון בתבן או בעפר או בצרורות הרי זו טומאת התהום. אבל הנקבר במים ובאפלה ובנקיקי הסלעים אין זה קבר התהום אין קבר התהום אלא של מת בלבד.

פרק ג

א חומר בזב שאין בזבה ובה שאין בזב שהזב טעון ביאת מים חיים והזבה אינה טעונה ביאת מים חיים. זב מטמא בזיבת בן יומו וזבה לעשרת ימים. זב אם ראה שלש ראיות לג' ימים מטמא בהן זבה פעמים שהיא רואה שלשה ראיות לשלשה ימים ואינה מטמאה בהן. זב אין הימים שלו עומדין לפניו משא"כ בזבה. זב נזקק לספירת שבעה בשתי ראיות משא"כ בזבה. זב אין מינו סותרו משא"כ בזבה. חומר בזבה שהזבה מטמאה משכב ומושב בראייה כל שהוא מטמאה את בועלה ומטמאה מעת לעת ומטמאה מבפנים כבחוץ ומטמאה באונסין ומטמאה באודם משא"כ בזב.

ב חומר בזב שאין בטמא מת ובטמא מת מה שאין בזב שהזב עושה משכב ומושב מתחתיו לטמא אדם ולטמא בגדים ועל גביו מדף לטמא אוכלין ומשקין זובו ורוקו ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה ומטמאין אוכלין ומשקין וכלי שטף במגע וכלי חרס בהיסט וחייב בקרבן וטעון ביאת מים חיים משא"כ בטמא מת. חומר בטמא מת שטמא מת טעון הזאה שלישי [ושביעי] משא"כ בזב.

ג חומר בזב מה שאין במצורע ובמצורע שאין בזב. זב טעון ביאת מים חיים משא"כ במצורע. חומר במצורע שהמצורע מטמא בביאה וטעון הזאה משא"כ בזב. חומר בזבה

שאין במצורע ובמצורע שאין בזבה. שזבה מטמאה את בועלה משא"כ במצורע. חומר במצורעת שהמצורעת מטמאה בביאה וטעונה הזאת מים חיים משא"כ בזבה.

פרק ד

א טמא המכה את הטהור וטהור שמכה את הטמא בגדי טהור טמאים דברי ר"מ וחכמים אומרים טהור המכה את הטמא בגדי טהור טהורין. טמא המכה את הטהור שאם ימשך הטהור הרי הטמא נופל. בגדי הטהור טמאין ר"ש אומר תקפו טמא רתקו טהור ר' יהודה אומר טטרקי ששני ראשיה נוגעים בה ואמצעי תה רופפת והטמא והטהור יושבים עליה בגדי טהור טהורין וחכמים אומרין עד שיהא זה מגיף וזה פותח ועד שיהא הטהור מעלה את הטמא ורבי שמעון מטהר. ומודה רבי שמעון בשנים שהיו טוחנין ברחיים של יד או <ברחיים> של חמור או טוענין בזמן שמשאן כבד בגדי טהור טהורין.

ב ציציתו של טמא על גבי טהור טהור. ציציתו של טהור על גבי טמא אם עמד טמא טהור ואם עמד טהור טמא. ציציתו של טמא על גבי ציצית של טהור אם עמד טהור טמא ציציתו של טהור על גבי ציציתו של טמא בין שעמד טמא בין שעמד טהור טהור.

ג שלשה דברים ר' אליעזר חסמא מטמא ור' יהושע וחכמים מטהרין. נדה שישבה עם הטהורה במטה כפה שבראשה ר' אליעזר חסמא מטמא ר' יהושע וחכמים מטהרין. נוטלת עריבה מלאה בגדים בזמן שמשאה כבד רבי אליעזר חסמא מטמא ר' יהושע וחכמים מטהרין.

ד זב שהיה מוטל על ה' כסיות לרחבן כולן טהורין שאין אחד מהן נושא את רובו ואם היה אמצעי גבוה טמא מפני שרובו נישא עליו ומודה ר"ש שאם ישב על גבי גשיש של מטה וארבע טליות תחת שתי רגליו של גשיש טמאות ובבהמה תחת ב' ידים ורגל אחת תחת שתי ידים ויד.

ה זב שהקיפו על אילן שכחו רע ונפלו ממנו משקין נסוכות ועליהן משקה טופח טמאין. הקיש על גבי תנור ונפל הימנו ככר תרומה טהור ואם היה חרס מודבק בו טמא על השידה ועל התיבה ועל המגדל אע"פ שאין באין במדה טמאים ור' נחמיה ור"ש מטהרין באילן ואם היו הניסוטין טמאין. זה הכלל כל שהוא מכח הסטה טמאה ומכח רעדה טהור. רבי יהודה אומר על קורות בית הבד בזמן פרוטה טהורה ר' יוסי אומר אף על קורות הבלנים בזמן שהיא מפקפקת ואינה נשמטת.

ו הזב בכף מאזנים ומשכב ומושב בכף שניה אם הזב כורע מטמאין שנים ופוסל אחד אם היו הן מכריעין את הזב מטמאין א' ופוסל א'. הזב בכף מאזנים ואוכלין ומשקין כנגדו ואע"פ שאין גבוהין מן הארץ אלא כל שהוא נותנין עליהן חומרי נישא וחומרי נושא.
ז ישב על גבי קתדרא כלים שבעקל טמאין על המכבש של כובש בזמן שהוא טעון באבנים כלים שתחתיו טהורין בזמן שהוא חוזר בכלים כלים שתחתיו טהורין <ורבי נחמיה מטמא>.

פרק ה

א החמירה התורה באוכלין ומשקין ומדף שעל הזבין אוכלין ומשקין ומדף שתחת הזב. במשכב ומושב שתחת הזב. מאדם שתחת הזב. באדם בין מתחת בין מעל הזב ממשכב ומושב שעל הזב.
ב רוב הטמא על הטהור על מקצתו בין בזב בין במשכב טמא. מקצת טמא על הטהור על מקצתו בין בזב בין במשכב טמא. מקצת טהור על הטמא ועל מקצתו בזב טמא ובמשכב טהור ר"ש אומר מקצת טהור על הטמא אף בזב טהור.
ג ואלו הן חיבורין השינים והצפרנים והשער שלהן ואלו הן מקצתם ראשי אצבעות ידים ורגלים כיחו וניעו וירירו ומי האף שלו הרי הן כרוקו. דמעת עינו ודם מגפתו והחלב באשה והדם היוצא מפיו ומפי האמה שלו מטמאין טומאת משקה. זובו ורוקו ומימי רגליו מטמאין טומאה חמורה זיעה וליחה סרוחה והרעי טהורין <כלים> שכבת זרעו רבי אליעזר אומר מטמא במשא ור' יהושע אומר אינו מטמא במשא שא"א לשכבת זרע בלא מימי רגלים.
ד כלים הנוגעין בזב ובזבה בנדה ויולדת ובמצורע במשכב ובמושב מטמאין שנים ופוסלין אחד הנוגע נושא ומסיט ומשום הנושא אין להן. בזובו של זב וברוקו ובשכבת זרעו ובמימי רגליו ובדם הנדה מטמאין שנים ופוסלין אחד והנוגע משום הנושא נושא ומסיט אין בהן אין לך דבר שאין בו רוח חיים מטמא בהיסט אלא דבר שיש בו רוח חיים.
ה הנוגע בצמר נבלה ובנימי מרכב ובמי חטאת שאין בהן כדי הזייה מטמא שנים ופוסל אחד שא"א לנוגע שלא יסיט פירש מטמא אחד ופוסל אחד בבועל נדה ובעבודת כוכבים מטמא אחד ופוסל א'
ו עבודת כוכבים כשרץ ומשמשיה כשרץ שנ' שקץ תשקצנו ר"ע אומר כנדה שנא' (ישעיהו ל׳:כ״ב) תזרם כמו דוה צא תאמר לו מה נדה מטמאה במשא אף עבודת כוכבים מטמא במשא.

ז המכניס ראשו ורובו לבית עבודת כוכבים טמא. כלי חרס שהכניס אוירו לבית עבודת כוכבים טמא הספסלין והקתדראות שהכניס רובן לבית עבודת כוכבים טמא.

ח יין שראה שהעובד כוכבים מנסכו אם יש בו כזית מטמא טומאה חמורה ואם לאו אין מטמאין אלא טומאת משקין בלבד.

ט האוכל מנבלת עוף טהור מן העצמות ומן הגידים מן השלל של ביצים מן הדם ובשר מן החי טהור. מן האשכול של ביצים ומן הקורקבן ובני מעיים והמחה את הלב וגמאו טמא. כרכה בחזרת ובלעה טמא. בסיב ובלעה טהור. הקיאה והיא בבית הבליעה מטמא אחד ופוסל אחד. הקיאה וחזר ובלעה והיא בבית הבליעה מטמא אחד ופוסל אחד. בלעה ואין בה כזית טהור מכלום. נטל צפור ואכלה אם יש בה כזית טמא ואם לאו טהור.

י נבלת הבהמה בפניו בתוך פיו טמא ואבית הבליעה טהור. נבלת העוף בפניו ובתוך פיו טהור. ואבית הבליעה טמא נמצאת אומר במקום שזו מטמאה זו מטהרת ובמקום שזו מטהרת זו מטמאה. נבלת העוף כבחצי פרס לפסול את הגויה וזו אחד משלשה עשר דבר שיש בה נבלת העוף הטהור כזית והיא אבית הבליעה כביצה לטמא טומאת אוכלין דברי ר' יהושע ר' אליעזר אומר זה וזה כזית ור' חנינא אומר זה וזה כביצה.

יא האוכל אבר מן החי מן הבהמה ומן החיה ומן העופות הטהורין כל שהוא. ומן הטמאים עד שיהו בו כזית. האוכל אבר מן החי ומן העוף טמא הרי זו לוקה שמונים דברי ר' יהודה ור' אליעזר וחכמים אומרים אינו לוקה אלא ארבעים.